

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

Osnovna in višja raven
LATINŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Petek, 6. junij 2025

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1**Prevod****OR in VR**

Pravilnost, ustreznost in kakovost prevoda se ocenjuje po teh merilih:

Točke	Merila	Dodatna navodila
50	Obvladovanje latinskega jezika na morfološki, sintaktični in leksikalni ravnini	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Odbijemo 1 točko za vsako morfološko napako, sintaktične napake pa ocenimo kot skup morfoloških napak. Število napak bo torej enako številu napačno prevedenih oziroma neprevedenih besed. Leksikalna napaka odbije 1 točko. Z odbitkom 1 točke ocenimo uporabo neustrezne besede oziroma neprevedeno besedo.
5	Obvladovanje slovenskega jezika (pravopis, oblikoslovje in skladnja)	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Napake v oblikoslovju in skladnji točkujemo kakor latinske morfološke napake (po 1 točko).
5	Slog	Uporabimo pozitivno metodo (dodelitev točk od 0 do 5). Po slogovnem merilu s točkami od 0 do 5 ocenimo celoto jezikovnih značilnosti prevoda: vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilnost, stavčno zgradbo, ustreznost (natančnost in jasnost) besedišča in naravnost izražanja.

Končna ocenitev prevoda je seštevek točk, doseženih po posameznih merilih.

Skupno število točk izpitne pole 1 OR: 60

Skupno število točk izpitne pole 1 VR: 60

OR

Bolan je bil Arijin mož Pet, bolan je bil tudi sin, oba na smrt, kot se je zdelo. Sin, zelo spoštljiv deček, ki so ga imeli starši radi nič manj zaradi drugih stvari kot zaradi tega, ker je bil njihov sin, je umrl. Sinu je mati pripravila pogreb tako, da mož ni vedel. Še več, vsakič ko je vstopila v njegovo sobo, mu je govorila, da je sin živ in da se celo bolje počuti. Možu, ki je pogosto spraševal, kaj počne deček, je odgovarjala: »Dobro si je odpočil, hrana mu je teknila.« Ko so jo nato premagale dolgo zadrževane solze, je šla iz sobe in se prepustila bolečini. S suhimi očmi se je vračala v sobo, kot da bi izgubo sina pustila pred vrati.

Čudovito je bilo sicer tisto njeno dejanje, da je vzela bodalo, si prebodla prsi, bodalo izvlekla, ga ponudila možu in s skoraj božanskim glasom rekla: »Pet, saj ne boli!«

A ko je to počela, je imela pred očmi slavo. Koliko večje dejanje je brez plačila slave skrivati solze, prikrivati žalost in ob izgubi sina še naprej igrati mater!

VR

Bolan je bil Arijin mož Pet, bolan je bil tudi sin, oba, kot se je zdelo, na smrt. Sin, zelo lep in prav tako spoštljiv deček, staršem nič manj pri srcu zaradi drugih stvari kot zaradi tega, ker je bil njihov sin, je umrl. Sinu je mati pripravila pogreb tako, da mož ni vedel. Še več, vsakič ko je vstopila v njegovo sobo, se je pretvarjala, da je sin živ in da se celo bolje počuti, in možu, ki je pogosto spraševal, kaj počne deček, odgovarjala: »Dobro si je odpočil, hrana mu je teknila.« Ko so jo nato premagale dolgo zadrževane solze, je šla iz sobe in se takrat prepustila bolečini. Ko se je potolažila, se je s suhimi očmi in vedrim obrazom vrnila v sobo, kot da bi izgubo sina pustila pred vrati.

Čudovito je bilo sicer tisto njeno dejanje, da je vzela bodalo, si prebodla prsi, bodalo izvlekla, ga ponudila možu in z nesmrtnim, skoraj božanskim glasom rekla: »Pet, saj ne boli!«

A ko je to počela, je imela pred očmi slavo in večnost. Koliko večje dejanje je brez plačila večnosti in brez plačila slave skrivati solze, prikrivati žalost in ob izgubi sina še naprej igrati mater!

IZPITNA POLA 2

OR in VR

A) Jezik

Splošna pravila za točkovanje

Posamezne naloge jezikovne enote so ocenjene z določenim številom točk, ki opredeljujejo zahtevnostna razmerja med nalogami, ne pa števila pravih rešitev. Pogosto je namreč napak lahko več od možnih točk.

Pri ocenjevanju nekaterih nalog je uporabljena negativna metoda, pri nekaterih pa pozitivna.

Pri negativni metodi točkovanja ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od skupnega števila možnih točk za vsako nalogo. Število doseženih točk pri posamezni nalogi je torej razlika med možnim številom točk in številom točk, s katerimi smo ovrednotili napake. Negativnih točk ni, to pa pomeni, da je neka naloga ocenjena z 0 točkami, kadar je napak toliko ali več, kolikor je možnih točk.

Pozitivna metoda točkovanja pomeni, da seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Obvladovanje oblikoslovja in skladnje

Merila	Dodatna navodila
Pravopisna napaka	Štiri pravopisne napake (v rabi geminat, črk i/j in c/k ter velike začetnice, nedoslednosti v prepisovanju itd.) odbijejo 1 točko. Odbitki točk za te napake se seštevajo iz naloge v nalogo; pri četrti napaki se za nalogo, v kateri je napaka, odbije 1 točka. Postopek se ponavlja.
Morfološka napaka	Zaradi morfološke napake, ki je posledica izbire napačnega oblikoslovnega vzorca, se odbije 1 točka. V to skupino sodi večina morfoloških napak: izbira napačnega sklona ali števila pri substantivu, sklanjanje po napačnem vzorcu (zamenjava deklinacij), odločitev za napačen spol v rabi adjektiva, izbira nepravilnega časa, osebe, števila, naklona in načina v glagolski obliki ter spreganje po napačnem vzorcu (zamenjava konjugacij). Morfološke napake pri isti besedi se ne seštevajo: ena ali več morfoloških napak pri isti besedi prinese odbitek 1 točke. Če se ista napaka ponovi v več delih sintagme oziroma v kongruentnih stavčnih členih, se prav tako odbije le 1 točka (npr. napačni sklon ali število pri substantivu kot jedru sintagme in pri adjektivu, ki je njegov ujemalni prilastek; singular namesto plurala – ali narobe – v subjektu in predikatu itd.). Zaradi morfološke napake, ki dokazuje nepoznavanje oblikoslovnih vzorcev, se odbijeta 2 točki. Odbijeta se za tvorjenje oblik, ki jih v latinščini sploh ni (»spreganje adjektiva«, tvorjenje pasiva časov perfektive osnove s končnicami -r, -ris, -tur itd.).
Sintaktična napaka	Zaradi sintaktične napake se odbije toliko točk, kolikor morfoloških napak je narejenih v neki sintaktični konstrukciji.

B) Književnost

Splošna pravila za točkovanje

Naloge, ki preverjajo temeljno znanje o zgodovini rimske in latinske književnosti, in to o posameznih obdobjih, zvrsteh, avtorjih in njihovih delih, ter poznavanje civilizacijskih značilnosti rimske antike, so zaprtega in polodprtega tipa. Odgovori se ocenjujejo po teh merilih:

- pri nalogah zaprtega tipa (1. naloga) se vsak pravilen odgovor oceni z 1 točko,
- pri nalogah polodprtega tipa se uporabi negativna ali pozitivna metoda.

Pri negativni metodi se napake odštevajo od skupnega števila točk za posamezno nalogo po teh merilih:

Točke	Merila
Vse točke	Pravilna, kakovostna in celovita rešitev
Odbitek 1–2 točk	Pravilna, a preprosta in skromna rešitev
Odbitek 1 točke	Vsaka napačna navedba v rešitvi
Odbitek 1 točke	Vsaka manjkajoča navedba v rešitvi

Pri pozitivni metodi točkovanja seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Pozitivna metoda, ki se uporabi pri nalogah odprtega tipa, pomeni, da se odgovori točkujejo in točke seštevajo po teh merilih (pri tem število točk kaže na medsebojna razmerja vrednosti posameznih meril).

Točke	Merila
0–10 do največ 20	Poznavanje snovi oziroma vsebinska ustreznost
0–1	Problemska obravnava snovi
0–1	Logično utemeljevanje in ponazarjanje s primeri
0–1	Zanimivost in izvirnost obravnave
0–1	Zrelost obravnave
0–1	Pomenska povezanost besedila

A) Jezik

Naloga	Točke	Rešitev																																																				
1	6	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Osebne glagolske oblike</th> <th colspan="4">Neosebne glagolske oblike</th> </tr> <tr> <th rowspan="2">Glagol</th> <th colspan="3">Analiza</th> <th colspan="2">Glagol</th> <th colspan="2">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Os.</th> <th>Št.</th> <th>Nak.</th> <th>Čas</th> <th>Nač.</th> <th>Oblika</th> <th>Čas</th> <th>Način</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>pareret (7. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>sg.</td> <td>konj.</td> <td>impf.</td> <td>akt.</td> <td>desponsatā (6. vrst.)</td> <td>ptcp.</td> <td>pf.</td> <td>pas.</td> </tr> <tr> <td>timuerunt (11. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>pl.</td> <td>ind.</td> <td>pf.</td> <td>akt.</td> <td>timere (11. vrst.)</td> <td>inf.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> </tr> <tr> <td>Nolite (11. vrst.)</td> <td>2.</td> <td>pl.</td> <td>imp.</td> <td>–</td> <td>akt.</td> <td>laudantium (15. vrst.)</td> <td>ptcp.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> </tr> </tbody> </table>	Osebne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike				Glagol	Analiza			Glagol		Analiza		Os.	Št.	Nak.	Čas	Nač.	Oblika	Čas	Način	pareret (7. vrst.)	3.	sg.	konj.	impf.	akt.	desponsatā (6. vrst.)	ptcp.	pf.	pas.	timuerunt (11. vrst.)	3.	pl.	ind.	pf.	akt.	timere (11. vrst.)	inf.	prez.	akt.	Nolite (11. vrst.)	2.	pl.	imp.	–	akt.	laudantium (15. vrst.)	ptcp.	prez.	akt.
Osebne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike																																																				
Glagol	Analiza			Glagol		Analiza																																																
	Os.	Št.	Nak.	Čas	Nač.	Oblika	Čas	Način																																														
pareret (7. vrst.)	3.	sg.	konj.	impf.	akt.	desponsatā (6. vrst.)	ptcp.	pf.	pas.																																													
timuerunt (11. vrst.)	3.	pl.	ind.	pf.	akt.	timere (11. vrst.)	inf.	prez.	akt.																																													
Nolite (11. vrst.)	2.	pl.	imp.	–	akt.	laudantium (15. vrst.)	ptcp.	prez.	akt.																																													
Skupaj	6																																																					

Naloga	Točke	Rešitev																											
2	4	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Zaimek</th> <th rowspan="2">Vrsta</th> <th colspan="2">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Sklon</th> <th>Število</th> <th>Spol</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>suam (3. vrst.)</td> <td>povratni svojilni (zaimek)</td> <td>ak.</td> <td>sg.</td> <td>f.</td> </tr> <tr> <td>quae (4. vrst.)</td> <td>relativni/oziralni (zaimek)</td> <td>nom.</td> <td>sg.</td> <td>f.</td> </tr> <tr> <td>eis (8. vrst.)</td> <td>osebni (zaimek)</td> <td>dat.</td> <td>pl.</td> <td>m.</td> </tr> <tr> <td>vobis (12. vrst.)</td> <td>osebni (zaimek)</td> <td>dat.</td> <td>pl.</td> <td>m.</td> </tr> </tbody> </table>	Zaimek	Vrsta	Analiza		Sklon	Število	Spol	suam (3. vrst.)	povratni svojilni (zaimek)	ak.	sg.	f.	quae (4. vrst.)	relativni/oziralni (zaimek)	nom.	sg.	f.	eis (8. vrst.)	osebni (zaimek)	dat.	pl.	m.	vobis (12. vrst.)	osebni (zaimek)	dat.	pl.	m.
Zaimek	Vrsta	Analiza																											
		Sklon	Število	Spol																									
suam (3. vrst.)	povratni svojilni (zaimek)	ak.	sg.	f.																									
quae (4. vrst.)	relativni/oziralni (zaimek)	nom.	sg.	f.																									
eis (8. vrst.)	osebni (zaimek)	dat.	pl.	m.																									
vobis (12. vrst.)	osebni (zaimek)	dat.	pl.	m.																									
Skupaj	4																												

Naloga	Točke	Rešitev
3	4	<p>♦ Infans a Maria pannis involutus et in praesepio positus est.</p>
Skupaj	4	

Naloga	Točke	Rešitev
4.1	1	♦ accusativus cum infinitivo
	2	♦ da se je rodil Odršešnik
4.2	1	♦ ablativus absolutus
	2	♦ ko je bil Kvirinij cesarski namestnik
Skupaj	6	

Naloga	Točke	Rešitev	
5.1	4	♦	
		Izpis	Analiza
		Cum	podredni veznik
		essent	Utemeljitev časa in naklona: konj. impf. za izražanje istodobnosti za preteklim/stranskim časom
			prislavnodoločilni (časovni) (odvisnik)
5.2	4	♦	
		Izpis	Analiza
		ut	podredni veznik
		profiterentur	Utemeljitev časa in naklona: konj. impf. za izražanje istodobnosti za preteklim/stranskim časom
			prislavnodoločilni (namerni) (odvisnik)
Skupaj	8		

Naloga	Točke	Rešitev
6.1	3	♦ Apud Lucam legimus pastores in regione illa vigilavisse et supra gregem custodivisse.
6.2	2	♦ Magister e discipulo quaesivit, qua de causa omnes in suam civitatem essent.
6.3	2	♦ Angelus pastoribus dixit, ne timerent.
Skupaj	7	

B) Književnost

Naloga	Točke	Rešitev																		
1	15	♦																		
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Avtor</th> <th>Delo</th> <th>Literarna zvrst</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ovidij</td> <td><i>Metamorfoze / Metamorphoses</i></td> <td>ep</td> </tr> <tr> <td>Livij</td> <td><i>Od ustanovitve mesta / Ab urbe condita</i></td> <td>zgodovinopisje</td> </tr> <tr> <td>Vergilij</td> <td><i>Eneida / Aeneis</i></td> <td>ep</td> </tr> <tr> <td>Horacij</td> <td><i>Pesmi / Ode / Carmina</i></td> <td>lirika</td> </tr> <tr> <td>Petronij</td> <td><i>Satirikon / Satyricon</i></td> <td>roman</td> </tr> </tbody> </table>	Avtor	Delo	Literarna zvrst	Ovidij	<i>Metamorfoze / Metamorphoses</i>	ep	Livij	<i>Od ustanovitve mesta / Ab urbe condita</i>	zgodovinopisje	Vergilij	<i>Eneida / Aeneis</i>	ep	Horacij	<i>Pesmi / Ode / Carmina</i>	lirika	Petronij	<i>Satirikon / Satyricon</i>	roman
Avtor	Delo	Literarna zvrst																		
Ovidij	<i>Metamorfoze / Metamorphoses</i>	ep																		
Livij	<i>Od ustanovitve mesta / Ab urbe condita</i>	zgodovinopisje																		
Vergilij	<i>Eneida / Aeneis</i>	ep																		
Horacij	<i>Pesmi / Ode / Carmina</i>	lirika																		
Petronij	<i>Satirikon / Satyricon</i>	roman																		
Skupaj	15																			

Naloga	Točke	Rešitev
2	20	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča kandidatu pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.
Skupaj	20	

Naloga	Točke	Rešitev
3	15	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča kandidatu pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.
Skupaj	15	

Skupno število točk izpitne pole 2 OR: 35 + 50 = 85

Skupno število točk izpitne pole 2 VR: 35 + 50 = 85